

Школска 2013/2014. година
Окружно (градско) такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VII разред

Шифра: _____

1. У поље поред аутора упиши број под којим се налази наслов дела које је он написао. Назив једног дела је вишак.

1.	„О пореклу”	Алекса Шантић	
2.	„Поље”	Милован Данојлић	
3.	„Наслеђе”	Десанка Максимовић	
4.	„Шљива”	Милан Ракић	
5.	„Моја отаџбина”	Јован Дучић	
6.	„Отаџбина”		

2. Подвучи ретроспективно приповедање у следећем одломку из „Кашике” Антонија Исаковића:

„Сви у чети мисле: Зоћа развезан увијач. А они не верују да не могу. Што ми сад овако лупа...”

Сети се догађаја у Херцеговини.

Чета је са собом вукла много гладних дана. Поред реке наишли су на пусту камену кућу. Зоћа је пронашао две леје младога лука; тек што је никао; почупао је скоро целу леју и напунио торбу. Поломљена пера младога лука вирила су из торбе; она су га издала. А после четна конференција, најмучнији тренутак у животу, знао је унапред све шта ће рећи...

„Не верују. Неће да верују” – понови у себи Зоћа и убрза корак. Мрско погледа бакрач и поче намерно да заостаје. Станко га је сачекивао и опомињао. На крају Зоћи дојади.”

3. Пажљиво прочитај наведени одломак и одговори на захтеве који се налазе испод текста.

„Благодат вам мир од Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа, у Господу Богу предраги мој божанствени сине, јеромонаше Спиридоне, игумане велике лавре светога Симеуна, архимандрите! Ако сам и грешан, Спаса мојега молим да сачуван будеш душом и телом, и све божанствено стадо.

Ако хоћеш сазнати о мени грешном, то с милошћу Божјом и светом вашом молитвом здраво и весело дођосмо до светога и божанственога града. Поклонисмо се пресветоме и божанственом гробу и светим његовим местима. За ваш спомен положисмо у светим местима поклон. Обиђосмо сва места.”

а) Наслов дела: _____

б) Име и презиме аутора: _____

в) Књижевна врста: _____

г) Век у којем је дело написано: _____

д) Град који се у делу описује: _____

4. Подвучи наслов легендарне приче о Светом Сави:

„Савина пећина”, „Свечи на слави”, „Свети Сава и ђаво”, „Вода Светог Саве”.

5.	<p>Заокружи слова испред тачних објашњења.</p> <p>а) Цитат је напомена при дну странице која се у тексту обележава бројем, а на страници се одваја од текста цртом и штампа мањим словима.</p> <p>б) Цезура (одмор, пауза) је стална граница између речи у стиху. Она дели стих на два дела (два полустиха).</p> <p>в) Рефлексивне песме су лирско-епске песме у којима преовлађују социјални мотиви (нпр., тежак живот људи, патња сиромашних, друштвена неправда и неједнакост).</p> <p>г) Слободни стих је стих у песми створен тако да одступа од ритмичке организације у оквиру строфа (стихови имају различиту дужину, а строфе немају једнак број стихова). Најчешће је без риме.</p>																													
6.	<p>Обележи усправном цртом I цезуру у следећем стиху из народне песме:</p> <p style="text-align: center;">Пратила браћа Смиљу девојку</p> <p>Овакав стих се назива:</p> <p>а) епски десетерац; б) лирски десетерац; в) продужени петерац.</p> <p style="text-align: center;">Заокружи слово испред тачног одговора.</p>																													
7.	<p>У поље поред наслова дела упиши број под којим се налази име књижевног јунака који се у том делу појављује. Име једног књижевног јунака је вишак.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;"></th> <th style="width: 40%; text-align: center;">Књижевни лик</th> <th style="width: 40%; text-align: center;">Дело</th> <th style="width: 15%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>стари Петрак</td> <td>„Двадесет хиљада миља под морем”</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Ибрага</td> <td>„Мали Радојица”</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Вивета</td> <td>„Поход на Мјесец”</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Хајкуна</td> <td>„Прича о кмету Симану”</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Хаклбери Фин</td> <td>„Доживљаји Тома Сојера”</td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Капетан Немо</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Књижевни лик	Дело		1.	стари Петрак	„Двадесет хиљада миља под морем”		2.	Ибрага	„Мали Радојица”		3.	Вивета	„Поход на Мјесец”		4.	Хајкуна	„Прича о кмету Симану”		5.	Хаклбери Фин	„Доживљаји Тома Сојера”		6.	Капетан Немо			
	Књижевни лик	Дело																												
1.	стари Петрак	„Двадесет хиљада миља под морем”																												
2.	Ибрага	„Мали Радојица”																												
3.	Вивета	„Поход на Мјесец”																												
4.	Хајкуна	„Прича о кмету Симану”																												
5.	Хаклбери Фин	„Доживљаји Тома Сојера”																												
6.	Капетан Немо																													
8.	<p>Напиши назив дела из ког су следећи стихови, име аутора који је то дело написао и књижевну врсту којој дело припада.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 40%; padding: 5px;"> <p>„Али дирнути руком није смео Ни отмено ти лице, нити уста, Ни златну круну, ни краљевски вео Под којим лежи коса твоја густа”.</p> </td> <td style="width: 60%; padding: 5px;"> <p>_____ (име и презиме аутора)</p> <p>_____ (назив дела)</p> <p>_____ (књижевна врста)</p> </td> </tr> </table>	<p>„Али дирнути руком није смео Ни отмено ти лице, нити уста, Ни златну круну, ни краљевски вео Под којим лежи коса твоја густа”.</p>	<p>_____ (име и презиме аутора)</p> <p>_____ (назив дела)</p> <p>_____ (књижевна врста)</p>																											
<p>„Али дирнути руком није смео Ни отмено ти лице, нити уста, Ни златну круну, ни краљевски вео Под којим лежи коса твоја густа”.</p>	<p>_____ (име и презиме аутора)</p> <p>_____ (назив дела)</p> <p>_____ (књижевна врста)</p>																													
9.	<p>Заокружи слово испред три одреднице које се односе на дело „Светогорски дани и ноћи”.</p> <p>а) Матија Бећковић; б) елегија; в) дескриптивна песма; г) песма у прози; д) Миодраг Павловић; ђ) приповедање у првом лицу.</p>																													
10.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, ако је нетачна, заокружи Н.</p> <p>а) Дела „Наш Божић”, „Прича о кмету Симану” и „Светогорски дани и ноћи” припадају епици као књижевном роду. Т Н</p> <p>б) Рима је гласовно подударење речи на крају стихова или полустихова. Т Н</p> <p>в) У фусноти се бележи извор на који се у тексту аутор позива. Т Н</p> <p>г) Анахронизам је свесна или случајна грешка у излагању догађаја (смештање неког догађаја, ликова, обичаја у неодговарајуће време). Т Н</p>																													

11.	<p>Присети се поделе на књижевне родове, врсте и подврсте народне књижевности, па у сваком понуђеном низу прецртај по један сувишан назив.</p> <p>а) ђурђевска песма, митолошка песма, додолска песма, коледарска песма б) здравица, тужбалица, посленичка песма, сватовска песма в) легендарна прича, предање, новела, епска песма</p>																													
12.	<p>У поље поред примера упиши број назива народне умотворине коју тај пример илуструје. Један назив је вишак.</p> <table border="1" data-bbox="279 555 1300 922"> <tr> <td data-bbox="279 631 331 667">1.</td> <td data-bbox="338 631 778 667">ЗАКЛЕТВА</td> <td data-bbox="785 555 1257 667">Драги бато, незнани делијо, А што питаш Арапове дворе? Што питаш? - Остали му пусти!</td> <td data-bbox="1264 555 1300 667"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="279 667 331 703">2.</td> <td data-bbox="338 667 778 703">КЛЕТВА</td> <td data-bbox="785 667 1257 703">Бог да живи Краљевића Марка,</td> <td data-bbox="1264 667 1300 703"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="279 703 331 739">3.</td> <td data-bbox="338 703 778 739">БЛАГОСЛОВ</td> <td data-bbox="785 703 1257 739">Који земљу од зла избавио,</td> <td data-bbox="1264 703 1300 739"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="279 739 331 775">4.</td> <td data-bbox="338 739 778 775">ПОСЛОВИЦА</td> <td data-bbox="785 739 1257 775">Који сатре земље зулумћара;</td> <td data-bbox="1264 739 1300 775"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="279 775 331 810">5.</td> <td data-bbox="338 775 778 810">БРЗАЛИЦА</td> <td data-bbox="785 775 1257 810">Проста му била и душа и тело!</td> <td data-bbox="1264 775 1300 810"></td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="279 810 778 846"></td> <td data-bbox="785 810 1257 846">Колико знаш, толико вредиш.</td> <td data-bbox="1264 810 1300 846"></td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="279 846 778 882"></td> <td data-bbox="785 846 1257 882">Миш уз пушку, миш низ пушку.</td> <td data-bbox="1264 846 1300 882"></td> </tr> </table>	1.	ЗАКЛЕТВА	Драги бато, незнани делијо, А што питаш Арапове дворе? Што питаш? - Остали му пусти!		2.	КЛЕТВА	Бог да живи Краљевића Марка,		3.	БЛАГОСЛОВ	Који земљу од зла избавио,		4.	ПОСЛОВИЦА	Који сатре земље зулумћара;		5.	БРЗАЛИЦА	Проста му била и душа и тело!				Колико знаш, толико вредиш.				Миш уз пушку, миш низ пушку.		
1.	ЗАКЛЕТВА	Драги бато, незнани делијо, А што питаш Арапове дворе? Што питаш? - Остали му пусти!																												
2.	КЛЕТВА	Бог да живи Краљевића Марка,																												
3.	БЛАГОСЛОВ	Који земљу од зла избавио,																												
4.	ПОСЛОВИЦА	Који сатре земље зулумћара;																												
5.	БРЗАЛИЦА	Проста му била и душа и тело!																												
		Колико знаш, толико вредиш.																												
		Миш уз пушку, миш низ пушку.																												
13.	<p>Које форме приповедања запажаш у наведеном одломку? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>„Заљубио сам се у Персу, нашу комшинку, јер она ми је била најближа. Перса је била пегава, носила је жуте чарапе и увек су јој биле искривљене штикле на ципелама. Док се нисам заљубио, нисам ни обраћао пажњу на њу, али, од часа кад сам се заљубио, изгледала ми је божанствено лепа и довољно ми је било да је видим, ма и издалека, да видим само њене криве штикле, па да се одмах узбудим и похитам јој у сусрет, не бих ли што пре срео осмех на њеноме пегавоме лицу.”</p> <p>а) приповедање у првом лицу, екстеријер; б) приповедање у првом лицу, дијалог; в) приповедање у првом лицу, портрет.</p>																													
14.	<p>Попуни табелу.</p> <table border="1" data-bbox="242 1384 1337 1662"> <thead> <tr> <th data-bbox="242 1384 609 1451">Назив дела</th> <th data-bbox="616 1384 970 1451">Име и презиме аутора</th> <th data-bbox="976 1384 1337 1451">Књижевна врста (прецизно)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="242 1451 609 1487">а) „Избирачица”</td> <td data-bbox="616 1451 970 1487"></td> <td data-bbox="976 1451 1337 1487"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="242 1487 609 1523">б) „Наш Божић”</td> <td data-bbox="616 1487 970 1523"></td> <td data-bbox="976 1487 1337 1523"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="242 1523 609 1559">в)</td> <td data-bbox="616 1523 970 1559">Милутин Бојић</td> <td data-bbox="976 1523 1337 1559"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="242 1559 609 1594">г)</td> <td data-bbox="616 1559 970 1594"></td> <td data-bbox="976 1559 1337 1594">историјски роман</td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста (прецизно)	а) „Избирачица”			б) „Наш Божић”			в)	Милутин Бојић		г)		историјски роман														
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста (прецизно)																												
а) „Избирачица”																														
б) „Наш Божић”																														
в)	Милутин Бојић																													
г)		историјски роман																												
15.	<p>Да ли је постојала могућност да се сретну, односно да ли су били савременици аутори чија су имена дата у паровима? Напиши ДА или НЕ на линијама поред наведених имена.</p> <table data-bbox="242 1774 1232 1921"> <tr> <td data-bbox="242 1774 609 1809">а) Иво Андрић</td> <td data-bbox="616 1774 976 1809">и Вук Стефановић Караџић</td> <td data-bbox="983 1774 1232 1809">_____</td> </tr> <tr> <td data-bbox="242 1809 609 1845">б) Свети Сава</td> <td data-bbox="616 1809 976 1845">и Доситеј Обрадовић</td> <td data-bbox="983 1809 1232 1845">_____</td> </tr> <tr> <td data-bbox="242 1845 609 1881">в) Антоније Исаковић</td> <td data-bbox="616 1845 976 1881">и Бранко Ћопић</td> <td data-bbox="983 1845 1232 1881">_____</td> </tr> <tr> <td data-bbox="242 1881 609 1917">г) Десанка Максимовић</td> <td data-bbox="616 1881 976 1917">и Ана Франк</td> <td data-bbox="983 1881 1232 1917">_____</td> </tr> </table>	а) Иво Андрић	и Вук Стефановић Караџић	_____	б) Свети Сава	и Доситеј Обрадовић	_____	в) Антоније Исаковић	и Бранко Ћопић	_____	г) Десанка Максимовић	и Ана Франк	_____																	
а) Иво Андрић	и Вук Стефановић Караџић	_____																												
б) Свети Сава	и Доситеј Обрадовић	_____																												
в) Антоније Исаковић	и Бранко Ћопић	_____																												
г) Десанка Максимовић	и Ана Франк	_____																												

16.	<p>Разврстај следеће наслове народних епских песама у табелу која представља њихову класификацију (према Вуку Стефановићу Караџићу): „Стари Вујадин”, „Зидане Скадра”, „Мали Радојица”, „Цар Лазар и царица Милица”, „Ропство Јанковић Стојана”, „Женидба Душанова”.</p> <table border="1" data-bbox="244 427 1353 663"> <tr> <td data-bbox="244 427 783 465">а) Народне епске песме старијих времена</td> <td data-bbox="783 427 1353 465">б) Народне епске песме средњих времена</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>	а) Народне епске песме старијих времена	б) Народне епске песме средњих времена						
а) Народне епске песме старијих времена	б) Народне епске песме средњих времена								
17.	<p>Прочитај следећу строфу и одговори на захтеве који се налазе испод текста.</p> <p style="text-align: center;">„Ископаше ти очи, лепа слико! Вечери једне, на каменој плочи, Знајући да га тад не види нико, Арбанас ти је ножем избо очи!”</p> <p>а) Врста строфе: _____ б) Врста стиха у строфи: _____ в) Врста риме у наведеној строфи: _____</p>								
18.	<p>Обрати пажњу на улогу Станка у тексту из ког је наведени одломак, па заокружи слово испред тачног одговора на захтев који следи.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Чекај, чекај!... А ухвате хајдука па га на сваке муке мећу... – Ја ћу трпити! – И траже да одаш дружину и јатаке... – Пре ћу умрети но пустити аваза од себе! – Хајдук је као запета пушка!... <p>Станко је у овом одломку:</p> <p>а) драмско лице; б) лирски субјекат; в) књижевни јунак; г) приповедач; д) писац.</p>								
19.	<p>Наведи три стилске фигуре које запажаш у следећем примеру:</p> <p style="text-align: center;">„Станко умиљат као мало јагње, Лазар већ напраситији.”</p> <p>_____ ; _____ ; _____ ;</p>								
20.	<p>Прочитај наведене биографске податке и напиши о ком аутору је реч.</p> <p>Један је од најобразованијих људи свог времена. Живео је у 18. и почетком 19. века. Био је први српски министар просвете. Отворио је Велику школу која је претеча универзитета. Световно име му је било Димитрије. Написао је аутобиографију „Живот и прикљученија”, „Писмо љубезном Харалампију”, „Басне”.</p> <p>То је _____ (име и презиме)</p>								

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____

Школска 2013/2014. година
 Окружно (градско) такмичење ученика основних школа
 Књижевна олимпијада
Решења
 VII разред

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	Алекса Шантић – 5 Милован Данојлић – 4 Десанка Максимовић – 1 Милан Ракић – 3 Јован Дучић – 2	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна три одговора, не даје се ниједан бод. Уколико су тачна четири одговора, даје се 1 бод. Уколико је тачно свих пет одговора, даје се један бод.
2.	<u>Сети се догађаја у Херцеговини.</u> <u>Чета је са собом вукла много гладних дана.</u> <u>Поред реке наишли су на пуну камену кућу.</u> <u>Зоћа је пронашао две леја младога лука; тек што је никао; почупао је скоро целу леју и напунио торбу. Поломљена пера младога лука вирила су из торбе; она су га издала. А после четна конференција, најмучнији тренутак у животу, знао је унапред све шта ће рећи...</u>	1 бод (Уколико ученик подвуче неки од погрешних делова текста осим овога, не признаје му се тачан одговор.)
3.	а) „Посланица (Светог Саве) игуману Спиридону” б) Свети Сава в) писмо (посланица, епистола) г) 13. век д) Јерусалим	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна три одговора, не даје се ниједан бод. Уколико су тачна четири одговора, даје се 1 бод. Уколико је тачно свих пет одговора, даје се један бод.
4.	„Свети Сава и ђаво”	1 бод (Уколико ученик подвуче неки од погрешних наслова, не признаје му се тачан одговор.)
5.	б), г)	1 бод Уколико ученик заокружи више од два одговора, одговор му се не признаје.
6.	Пратила браћа Смиљу девојку б) лирски десетерац	Уколико је ученик тачно обележио цезуру и заокружио слово испред тачног одговора, добија 1 бод.
7.	„Двадесет хиљада миља под морем” – 6 „Мали Радојица” – 4 „Поход на Мјесец” – 1 „Прича о кмету Симану” – 2 „Доживљаји Тома Сојера” – 5	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна три одговора, не даје се ниједан бод. Уколико су тачна четири одговора, не даје се ниједан бод. Уколико је тачно пет одговора, даје се један бод.

8.	Милан Ракић „Симонида” родољубива песма	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна 3 одговора, даје се 1 бод.
9.	г) песма у прози; д) Миодраг Павловић; ђ) приповедање у првом лицу	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна 3 одговора, даје се 1 бод.
10.	а) Н б) Т в) Т г) Т	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна 3 одговора, даје се 1 бод. Уколико су тачна сва четири одговора, онда се даје 1 бод.
11.	а) митолошка песма б) посленичка песма в) епска песма	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна 3 одговора, даје се 1 бод.
12.	Драги бато, незнани делијо, А што питаш Арапове дворе? Што питаш? - Остали му пусти! <u>2</u> Бог да живи Краљевића Марка, Који земљу од зла избавио, Који сатре земље зулумћара; Проста му била и душа и тело! <u>3</u> Колико знаш, толико вредиш. <u>4</u> Миш уз пушку, миш низ пушку. <u>5</u>	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна 3 одговора, даје се 1 бод. Уколико су тачна сва четири одговора, онда се даје 1 бод.
13.	в)	1 бод Уколико ученик заокружи више од једног одговора, одговор му се не признаје.
14.	а) Коста Трифковић, комедија б) Борисав (Бора) Станковић, приповетка в) „Плава гробница”, родољубива песма г) Јанко Веселиновић, „Хајдук Станко”	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна три одговора, не даје се ниједан бод. Уколико су тачна четири одговора, не даје се ниједан бод. Уколико је тачно пет одговора, не даје се ниједан бод. Уколико је тачно шест одговора, даје се један бод. Уколико је тачно седам

		одговора, даје се 1 бод. Уколико је тачно осам одговора, даје се 1 бод.								
15.	а) НЕ б) НЕ в) ДА г) ДА	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна 3 одговора, даје се 1 бод. Уколико су тачна сва четири одговора, онда се даје 1 бод.								
16.	<table border="1"> <tr> <td>а) Народне епске песме старијих времена</td> <td>б) Народне епске песме средњих времена</td> </tr> <tr> <td>„Зидање Скадра”</td> <td>„Стари Вујадин”</td> </tr> <tr> <td>„Женидба Душанова”</td> <td>„Мали Радојица”</td> </tr> <tr> <td>„Цар Лазар и царица Милица”</td> <td>„Ропство Јанковић Стојана”</td> </tr> </table>	а) Народне епске песме старијих времена	б) Народне епске песме средњих времена	„Зидање Скадра”	„Стари Вујадин”	„Женидба Душанова”	„Мали Радојица”	„Цар Лазар и царица Милица”	„Ропство Јанковић Стојана”	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна три одговора, не даје се ниједан бод. Уколико су тачна четири одговора, не даје се ниједан бод. Уколико је тачно пет одговора, даје се 1 бод. Уколико су тачни сви одговори, даје се 1 бод.
а) Народне епске песме старијих времена	б) Народне епске песме средњих времена									
„Зидање Скадра”	„Стари Вујадин”									
„Женидба Душанова”	„Мали Радојица”									
„Цар Лазар и царица Милица”	„Ропство Јанковић Стојана”									
17.	а) катрен б) једанаестерац в) укрштена рима	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна 3 одговора, даје се 1 бод.								
18.	в) књижевни јунак	1 бод Уколико ученик заокружи више од једног одговора, одговор му се не признаје.								
19.	контраст (антитеза), епитет, поређење (редослед није битан)	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, онда се не даје ниједан бод. Уколико су тачна 3 одговора, даје се 1 бод.								
20.	Доситеј Обрадовић	1 бод Признаје се само пуно име и презиме аутора.								

Школска 2013/2014. година

Окружно (градско) такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1.	Многобројни географски локалитети добили су име по Светом Сави, па су тако познати Савин лаз, Савина трпеза, Савини грнци, Савина вода, Савина пећина. О томе како су они добили назив постоје бројна предања. Ова врста предања прецизно се назива _____.
2.	<p>У наредном одломку дат је један опис. Напиши пуно име и презиме јунака који описује, као и пуно име и презиме оне коју описује.</p> <p>„(...) Сјај би њеног лица постидео Те звезде онако као свећу дан. Њене би очи зрачиле с небеса Кроз простор тако да би птице све Запевале мислећ да је прошла ноћ. Гле како образ наслања на руку! Да сам рукавица, да дирнем образ тај”</p> <p>_____ (пуно име и презиме јунака) _____ (пуно име и презиме јунакиње)</p>
3.	<p>На линијама напиши одговарајуће личне и присвојне заменице у примерима стихова Дисове песме „Међу својима”.</p> <p>а) „У _____ срцу поноћ. У њој каткад тиња Мис’о да још живиш, _____ пределе млади (...)”</p> <p>б) „Код _____ је пролеће. Дошле су _____ ласте (...)”</p> <p>в) „Једно _____ вече.(...)”</p> <p>г) „А два _____ цвета из четири рата У _____ су крилу (...)”</p>
4.	<p>Пажљиво прочитај следеће строфе из <i>Приче о Светом Сави</i> Матије Бећковића и заокружи слово испред тачног низа назива строфа које су наведене.</p> <p>1. „Када је Свети Сава ишао по земљи, Још пре свога рођења, Док се звао Растко, Као што иде и сада, Само га не видимо, А можда је то било и доцније.”</p> <p>2. „Кренуо је Савиним стопама, Ка Савином извору, Ка Савином врху, Куда и ми идемо, Јер другог пута и нема.”</p> <p>3. „Кад је Свети отпасао мач уста, Једино оружје које је носио, А које је и нама оставио, Говорећи ове речи:”</p> <p>4. „– Нека је проклета земља у којој су Пашчад пуштена, а камење свезано.”</p> <p>а) секстина, квинта, катрен, дистих б) секста, квинта, кварта, дистих в) секстина, квинтила, кварта, дистих</p>

5.	<p>На основу наведеног одломка препознај дело из којег је преузет. Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>„Његова жена имала је руке нарасле као кисело тесто с рупицама пуним мрака на лакту. Била је толико лепа да се на ту лепоту очигледно није могао навићи ни њен рођени муж. За њу им је рекао да је биће чуднога, дугог даха, да живи у великим одсецима времена, мисао започету данас довршава сутра, као обданица једва су јој довољна два дана и ноћ које спаја уједно, а потом спава пуних 48 часова.”</p> <p>а) <i>Увела ружа</i>, Борисав Станковић б) <i>Пилипенда</i>, Симо Матавуљ в) <i>Предео сликан чајем</i>, Милорад Павић г) <i>Мемоари</i>, прота Матеја Ненадовић</p>	
6.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <p>а) Песма „Светли гробови” је пригодног карактера. Т Н б) У „Светлим гробовима” камен представља главни симбол. Т Н в) У „Светлим гробовима” мотив гроба се изједначава са мотивом пирамиде. Т Н г) У „Светлим гробовима” јавља се дијалог младих и „светлог гроба“ Т Н</p>	
7.	<p>Теодосијев Свети Сава и Павићев Атанасије Свилар путују ка истом топониму. На линији напиши његов назив.</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(назив заједничког топонима)</p>	
8.	<p>Заокружи слово испред мотива који је заједнички наведеним делима: <i>Женидба Милића Барјактара, Увела ружа, Ромео и Јулија.</i></p> <p>а) неостварена љубав б) рат в) губитак лепоте г) свађа брата и сестре</p>	
9.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <p>а) Задужења режисера везују се само за позоришну уметност. Т Н б) Комедија ситуације искључује вербалну комику. Т Н в) Драмско дело се састоји из важних појава, а ове од неколико чинова. Т Н г) Дидаскалије и ремарке су синоними. Т Н</p>	
10.	<p>Једном несрећном зету од огорченог оца стигло је следеће писмо:</p> <p>„(...) На моју кућу нико до данас није пружио прсте нити ја хоћу да се име моје ћери исплаче по свачијим устима и стоји у вашој сулудој књизи. Од данас да нисте се усудили преступити преко прага моје куће, јер сте поверење и добро моје према вама вратили тиме што сте ми кући нанели срамоту.”</p> <p>Ликови овог оца и зета јављају се у следећем делу:</p> <p>а) <i>Сумњиво лице</i>; б) <i>Мртво море</i>; в) <i>Увела ружа</i>.</p> <p style="text-align: right;">Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	

11.	<p>На основу понуђеног одломка из предговора Јована Деретића препознај о ком је књижевном делу реч, па назив тог дела напиши на линији.</p> <p>„Израз овога дела искован је по моделу народних пословица. Многе пословице и народне изреке нашле су се на његовим страницама. С друге стране, спев је постао неисцрпна ризница нових пословица, сентенција, афоризама, искри песничке мудрости, које су ушле у народ. То су стихови који се често цитирају у вези са разним животним приликама или у контексту крупнијих питања из науке и филозофије.”</p> <p>_____</p> <p>(назив књижевног дела)</p>	
12.	<p>Међу стиховима народне песме „Српска дјевојка” пронађи и подвуци стих који је уљез.</p> <p>„(...) Ја је гледах три године дана, не могах јој очи сагледати, а што љубав може, она то и сме, већ сакупих коло ђевојака, и у колу Милицу ђевојку – не бих ли јој очи сагледао.”</p> <p>Подвучени стих уљез потиче из трагедије коју је написао</p> <p>_____</p> <p>(пуно име и презиме књижевника)</p>	
13.	<p>Подвуци три тачне одреднице које се односе на приповетку „Пилипенда”.</p> <p>Петрово поље Вучји До истрага потурица унијаћење 1843. 1789.</p>	
14.	<p>На основу кратких биографских података одреди о ком писцу је реч и његово име напиши на линији.</p> <p>Рођен је 1833. у Новом Саду. Један је од најбољих писаца српског романтизма. Био је уредник часописа <i>Невен</i>. Омиљени је песник деце и одраслих.</p> <p>_____</p> <p>(име и презиме писца)</p>	
15.	<p>Подвуци одредницу која не би могла да карактерише наведене одломке Андрићевог дела:</p> <p>„ – Оде ти, Симане далеко. – Могу ја данас да идем куд год хоћу. (...) – Па како остасмо ми, Симане? – прекиде ага ћутање. – Ја добро, Ибрага, а ти не знам како си.”</p> <p>ИРОНИЈА АНТАГОНИСТИ ЕЛЕГИЈА ДИЈАЛОГ САРКАЗАМ</p>	

16.	<p>У одломку из Ненадовићевих <i>Писама из Италије</i> подвуци реченице које нису приповедачеве.</p> <p>„Кад је калуђер принео владици ове вериге, владика их одмах узе у своје руке, растеже их да види колике су; и, чудећи се како су дугачке, рече: 'Ала су га добро везали!' Затим их врати одмах калуђеру, који од чуда једва је могао запитати: 'Зар их неће Ваша светлост целивати!?' Владика му, полазећи одговори: 'Црногорци не љубе ланце!'”</p>	
17.	<p>Следеће песнике поређај по хронолошком редоследу њиховог појављивања у књижевности. Поред њихових имена напиши бројеве од 1 до 4.</p> <p>Десанка Максимовић _____ Франческо Петрарка _____ Милутин Бојић _____ Александар Сергејевич Пушкин _____</p>	
18.	<p>Са пажњом прочитај стихове песме „Почетак буне против дахија” и подвуци назив једне стилске фигуре за коју се у њима не налази одговарајући пример.</p> <p style="text-align: center;">„Дрино водо, племенита међо измеђ' Босне и измеђ' Србије! Наскоро ће и то време доћи када ћу ја и тебека прећи, и честиту Босну полазити!”</p> <p>АПОСТРОФА МЕТАФОРА КОНТРАСТ СТАЛНИ ЕПИТЕТ АЛИТЕРАЦИЈА</p>	
19.	<p>Пажљиво прочитај следећи опис и допуни га књижевним термином који недостаје.</p> <p>Главни ток збивања, скуп догађаја у некој причи може се представити на различите начине. Скица, план или начин на који је уобличена фабула назива се _____.</p>	
20.	<p>Доврши низове дописујући члан који недостаје.</p> <p>1. Драма, епика, _____; 2. Трагедија, комедија, _____; 3. Поема, романса, _____.</p>	

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____

Школска 2013/2014. година
 Окружно (градско) такмичење ученика основних школа
 Књижевна олимпијада
Решења
 VIII разред

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	културно-историјско предање (признаје се и одговор историјско предање)	1 бод
2.	Ромео Монтеги, Јулија Капулети	Само тачна пуна имена и презимена оба јунака носе 1 бод.
3.	а) „У <u>мом</u> срцу поноћ. У њој каткад тиња Мис’о да још живиш, <u>мој</u> пределе млади (...)” б) „Код <u>вас</u> је пролеће. Дошле су <u>вам</u> ласте (...)” в) „Једно <u>твоје</u> вече.(...)” г) „А два <u>наша</u> цвета из четири рата У <u>твоме</u> су крилу (...)”	Пет, шест и седам тачних одговора доносе 1 бод.
4.	а) секстина, квинта, катрен, дистих	1 бод
5.	в) <i>Предео сликан чајем</i> , Милорад Павић	1 бод
6.	а) Т б) Н в) Н г) Т	Уколико је тачан један одговор, не даје се ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, не даје се ниједан бод. Уколико су тачна три одговора, даје се 1 бод. Уколико су тачна четири одговора, даје се 1 бод.
7.	Света Гора	1 бод (пошто ово питање не испитује правопис, ако ученик напише „гора” малим словом, не губи поен).
8.	а) неостварена љубав	1 бод Уколико ученик заокружи више од једног слова, одговор му се не признаје.

9.	а) Н б) Н в) Н г) Т	Три и четири тачна носе 1 бод.
10.	б) <i>Мртво море;</i>	1 бод
11.	<i>Горски вијенац</i>	1 бод
12.	<u>а што љубав може, она то и сме,</u> Вилијем Шекспир (прихвата се и Виљем и Вилијам)	Оба тачна одговора доносе 1 бод. Признаје се само пуно име и презиме аутора.
13.	<u>Петрово поље унијаћење 1843.</u>	Сва три тачно подвучена носе 1 бод. Два тачно подвучена и један погрешно такође носе 1 бод. Све остале варијанте подвлачења не доносе ниједан бод. Уколико ученик подвуче више од три одреднице, одговор се не признаје.
14.	Јован Јовановић Змај	1 бод Признаје се само пуно име и презиме писца
15.	<u>ЕЛЕГИЈА</u>	1 бод Уколико ученик подвуче више од једне одреднице, одговор му се не признаје.
16.	<u>'Ала су га добро везали!'</u> <u>'Зар их неће Ваша светлост целивати!'</u> <u>'Црногорци не љубе ланце!'</u>	Ако су тачне подвучене две и три реченице, добија се 1 бод. Све остале варијанте подвлачења не доносе ниједан бод.
17.	<u>4</u> <u>1</u> <u>3</u> <u>2</u>	Само цео тачан низ носи 1 бод.
18.	<u>КОНТРАСТ</u>	1 бод
19.	сиже	1 бод
20.	1. лирика 2. драма у ужем смислу 3. балада	Све тачно носи 1 бод.